

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15393/2022
14.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Ђорђе Мисиркић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Небојша Црногорац, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора о поклону, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 75/22 од 26.01.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 75/22 од 26.01.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П 55/21 од 01.11.2021. године усвојен је примарни тужбени захтев па је утврђено да је ништав и да не производи правно дејство уговор о поклону који је оверен код Општинског суда у Руми дана 08.12.2000. године под пословним бројем Ов 7253/00 којим је тужилац као поклонодавац поклонио туженом као поклонопримцу непокретност уписану у зк. уложак број .. КО ... (сада уписана у лист непокретности број .. КО ... са површином од 6 ари 53м²) коју чини парцела број .. површине 6 ари 21м² на којој је саграђена стамбено пословна зграда па је тужени дужан дозволити да се тужилац упише као власник наведене непокретности у јавним књигама те тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 755.400,00 динара у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 75/22 од 26.01.2022. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба, а пресуда Основног суда у Руми П 55/21 од 01.11.2021. године преиначена тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство уговор о поклону, оверен код Општинског суда у Руми дана 08.12.2000. године Ов 7253/00 којим је тужилац као поклонодавац поклонио туженом као поклонопримцу непокретност уписану у зк. уложак број .. КО ... (сада уписана у лист непокретности број .. КО ..., површине 6 ари и 53м²) коју чини парцела број .., површине 6 ари и 21м², на којој је саграђена стамбено

пословна зграда, па је тужени дужан дозволити да се тужилац упише као власник наведене непокретности у јавним књигама, те је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 257.950,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до коначне исплате, све у року од 15 дана под претњом извршења. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 233.600,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова поводом тог одговора.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) који се примењује на основу члана 506. став 2. тог закона и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су 08.12.2000. године закључиле уговор о поклону непокретности који је истог дана и оверен код Општинског суда у Руми под Ов 7253/2000. Поклонодавац је дао сагласност за пренос права својине у јавним књигама. Тужени се на основу тог уговора уписао у јавним књигама као власник. Пре овог правног посла, између предузећа „Borex GmbH“ Франкфурт чији је власник и директор тужилац и ВВ, брата туженог, закључен је уговор о зајму дана 14.07.1997. године. Уговарач ВВ је означен као зајмодавац, а означено предузеће као зајмопримац. Предмет уговора је зајам од 80.000 DM са роком враћања од годину дана и уговореном каматом од 8%. У уговору је наведено да је тужилац дана 11.06.1997. године примио наведени новчани износ на име зајма. Уговорена је хипотека на непокретности која је потом била предмет уговора о поклону. Након тога, закључен је још један уговор о зајму дана 27.10.1999. године у коме је као зајмодавац означен ВВ и тужилац као зајмопримац на износ од 50.000 DM са роком враћања до 27.10.2000. године и каматом од 10%. Уговорена је и хипотека на наведеној непокретности као средство обезбеђења враћања зајма. Обе хипотеке су биле уписане у земљишној књизи. У уговорима о зајму ВВ се појављује као уговорна страна само формално, као брат зајмодавца из разлога спречености зајмодавца да из Немачке дође у Србију.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев на основу одредбе члана 561. Српског грађанског законика и члана 109. став 1. Закона о облигационим односима, налазећи да је уговор о поклону каузалан правни посао код којег је кауза обавезе поклонодавца његова намера да учини поклон, где је дакле намера даривања битан састојак уговора, те да се ради о доброчином правном послу, а да у конкретном случају тужилац није имао намеру даривања већ намеру да регулише међусобна потраживања са туженим по основу другог правног посла због чега је такав уговор ништав.

Другостепени суд је заузео другачије правно становиште, па је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев полазећи од утврђења да је уговор о поклону закључен сагласном вољом уговарача о битним елементима уговора, који садржи све битне елементе ваљаног уговора о поклону, сачињеног у писаној форми, потписаног и овереног, на који начин су парничне странке спорни правни однос разрешиле овим уговором о поклону као средством испуњења обавезе – неплаћеног износа позајмице коју је тужилац био дужан туженом. Имајући у виду да је уместо испуњења тужиочевог дуга на основу уговора о зајму, закључен уговор о поклону и извршен упис туженог у јавним књигама као власника предметне непокретности, првостепена пресуда је преиначена и тужбени захтев у целости одбијен.

Неосновано је ревизијом тужиоца оспорена правилност примењеног материјалног права и пресуђења другостепеног суда.

Према одредби члана 308. став 1. Закона о облигационим односима обавеза престаје ако поверилац у споразуму са дужником прими нешто друго уместо онога што му се дугује.

Према члану 66. став 1. Закона о облигационим односима привидан уговор нема дејства међу уговорним странама, али према ставу 2. ако привидан уговор прикрива неки други уговор тај други уговор важи ако су испуњени услови за његову важност.

Из наведеног произлази да се дужник не може ослободити своје обавезе враћања позајмљеног новца давањем поклона своје непокретности, изузев ако је зајмодавац сагласан са заменом испуњења.

У конкретном случају тужилац је имао намеру да регулише имовинске правне односе са туженим по основу другог правног посла – зајма, а тужени се сагласио са заменом испуњења због чега такав уговор о поклону није ништав, па нису основани ревизијски наводи тужиоца да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. Дакле, код испуњења обавезе, у конкретном случају обавезе враћања новца по уговору о зајму, дошло је до испуњења обавезе давањем нечег другог уместо оног што се дугује, услед чега је постојећи облигациони однос између повериоца и дужника престао пошто је поверилац намирен таквим испуњењем. Предметни уговор о поклону јесте привидан уговор и сходно члану 66. став 1. Закона о облигационим односима нема дејства међу уговорним странама, али како овај уговор прикрива неки други уговор - уговор о испуњењу обавезе, тај други уговор важи (члан 66. став 2. истог Закона). При томе је битна и чињеница да је обавеза тужиоца да врати позајмљени новац већ доспела у тренутку закључења уговора о поклону.

Тужилац у овој парници није успео, због чега, сагласно одредби члана 165. став 1. ЗПП, није основан његов захтев да му тужени накнади трошкове поступка по ревизији.

Захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију од стране адвоката је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић